

Öresundsbron

– Hur gick det för miljön?

Öresundsbron sedd från svenska landsfästet vid Lernacken.

När Öresundsbron började planeras i mitten av 1980-talet var oron för konsekvenserna stor bland många miljövännere. Man beförde att bron skulle hindra syrerikt vatten från att tränga in genom Öresund till Östersjön, vilket skulle kunna påverka torskens fortplantning negativt, att muddringen skulle skada miljön och att bron skulle störa den vandrande sillen. Nu är det snart sex år sedan bron invigdes. Hur mycket påverkades havsmiljön egentligen?

I svenska regeringens tillåtighetsbeslut från 1994 och i vattenomstolens tillstånd från 1995 fastställdes en mängd hårda miljömässiga villkor för byggandet. Bland annat skulle bron utformas som en ”noll-lösning”, vilket i korthet innebar att vattenutbytet genom Öresund till Östersjön avseende salt och syre inte fick påverkas. För att minimera risken för påverkan på växt- och djurliv i Öresund fastställdes att muddringen fick generera högst 5 procent spillt sediment i samband med uppgrävning och deponering av bottenmassor. Genom ett omfattande kontroll- och övervakningsprogram bevakade danska och svenska myndigheter, i samarbete med Öresundskonsortiet (byggbolaget för Öresundsbron), att miljöpåverkan under byggtiden hölls inom givna ramar.

Mindre påverkan än förväntat

Både Öresundskonsortiet och danska och svenska myndigheter bedömde efter byggtidens slut att alla villkor uppfyllts. De tillfälliga effekterna på natur och miljö under byggperioden var mindre än förväntat, vilket till stor del kan tillskrivas den strama miljöstyrningen från såväl myndigheter som Öresundskonsortiet.

Brons betongytor på pelare under vattenytan utgör ett utmärkt underlag för bland annat blåmusslor. Undersökningar gjorda 2003 och 2004 visar att pelarna utgör boplats för cirka 160 ton blåmusslor. Blåmusslor utgör den viktigaste födokällan för olika dykänder, främst ejder. Den konstgjorda ön Pepparholm har helt och hållet byggts upp av uppgrävda massor från havsbotten, och eftersom inga fyllnadsmassor har tagits från fastlandet, kan inte växter eller djur ha spridits den vägen. Däremot kan frön ha fastnat på maskiner och skodon och på så sätt kommit till ön. Pepparholm har varit högtintressant för forskare som noga följt utvecklingen. En inventering 2004 visade att nästan 300 växtarter etablerat sig på ön och att upp till 13 fågelarter häckar här. Några insekts- och spindelarter som är ovanliga i Danmark och Sverige har återfunnits på Pepparholm. Även den sällsynta grönfläckiga paddan har etablerat sig.

”Noll-lösningen” uppnåddes

Byggandet av Öresundsförbindelsen har sammanfattningsvis visserligen medfört en viss negativ påverkan på havsmiljön, både nära bron och längre ifrån, men den har varit betydligt mindre än vad som beförades inför bygget. ”Noll-lösningen” har uppnåtts så fortfarande tränger salt- och syrerikt vatten in genom Öresund, till glädje för bland annat torsken i Östersjön.

TEXT & FOTO Jon Larsen, handläggare för marina ärenden vid Länsstyrelsen i Skåne län.

TEL 040-25 25 38

E-POST jon.larsen@m.lst.se